

Võru raadiopiraatlus elektersideinspeksiooni vaatevinklist

Postimees 14.04.1997

VÄINO SIILBEK riigi elektersideinspeksiooni insener-inspektor

8. novembril fikseeriti Võrus ringhäälingusaatja, millele ei olnud riigi elektersideinspeksioon andnud tööloba, mis peab olema kõigil raadiosaatjatel olenemata väljundvõimsusest ja sagedusest. Lokaliseerimaks piraatsaatja asukohta sõitis inspeksiooni häiregrupp 11. novembril mõõteaparatuuriga Võrru.

Tegime vajalikud mõõtmised, mis näitasid, et saatja asub majas aadressil Vilja tn 4. Maja katusel paiknes suur antennikompleks, millest läksid kaablid korterisse 18, kus, nagu selgus, elas Tõnu Taimsaar. Läksime korter 18 ukse taha ja andsime kella. Keegi ei avanud. Ühtegi teiste korterite elanikku me ei kohanud ega tülitanud.

Taimsaar sai vihaseks

Seejärel läksime otsima elektrikuid, kes oleksid aidanud saatja asukoha kindlaks teha elektri väljalülitamisega. Töö jäi pooleli, kuna veerand tunni pärast lülitati saatja välja ja rohkem pole see enam eetrisse tulnud.

Läksime jälle korter 18 ukse taha. Pärast mõningat ootamist avas ukse Tõnu Taimsaar. Selleks momendiks saatja enam ei töötanud. Esitlesime ennast, näidates ka töötöendeid. Meie töötaja võttis minu ütluse peale oma töötöendi läbipaistvast vutlarist koguni välja.

Kohtus ütles Taimsaar aga, et me polevat oma töötöendeid näidanudki. Mis puutub politseiametnikesse, siis vähemalt meie kuuldes nad ei teravmeelitsenud, vaid käitusid täiesti korrektselt. Nende kohalolek on hädavajalik, sest elektersideinspeksiooni õigused on piiratud. Näiteks raadiosaatja kui erikonfiskeerimisele kuuluva seadme saavad ainult politseiametnikud ära võtta.

Mis puutub saatjate kontrolli, siis see on osa elektersideinspeksiooni tööst. Eestis kehtivate seaduste järgi on iga raadioamatöör kohustatud võimaldama elektersideinspeksiooni töötajate pääsu raadioseadmete juurde.

Taimsaare korteris oli suurel hulgal erisugust isehitatud aparatuuri, mille kohta esitatud küsimustele sai Taimsaar vihaseks. Ta viskas meile ette nõukogudeaegsed läbiotsimisprotokollid, tehes otseseid vihjeid seosele elektersideinspeksiooni tegevuse ja nende paberite vahel.

Meie viibimine Taimsaare korteris piirdus vestlusega ja saatjate visuaalse kontrolliga. Elektersideinspeksiooni ametnikel ei ole õigust korterit läbi otsida.

Antennid

Arusaamatuks jääb Tõnu Taimsaare väide, mille kinnitajaks on muidugi tema ise, et välistatud on ringhäälingu vastuvõtuantenni saatja külge ühendamine. Iga raadiotehnikat tundev inimene teab, et selliseid antenne saab kasutada nii saateks kui ka vastuvõtuks. See, et Taimsaare antenn on püüdnud 15 aastat ringhäälingujaamu, ei tee mingeid takistusi selle kasutamiseks saatja antennina. Sellest tulenes ka meie nõue lubada meid katusele.

Taimsaar ütles, et ta ei tea, kus on katuseeluugi võti. Küsisime majaelanike käest. Kõik viitasid Taimsaarele. Tundsime huvi, kuidas ta ise pääseb oma antennide juurde. Hangin võtme, kõlas vastus. Kui küsisime, kelle käest ta võtme saab - elektersidetöötajad läheksid ise võtmete järele -, vastas Taimsaar, et ta ei taha öelda ega ütle seda, «tulge homme, siis saate võtme».

See variant ei tulnud kõne allagi, sest sel juhul oleksid pidanud elektersidetöötajad Tallinna tagasi sõitma, et järgmisel päeval vaid antenne vaatama tulla (mida seal suure tõenäosusega enam poleks).

Raadioamatöörina on Taimsaar aga kohustatud meid oma antennide juurde laskma. Pealegi, kui inimesel pole midagi varjata, mis mõtet on teha ametnikele nende töös takistusi.

Hiljem kohtus tunnistas Taimsaar, et võti oli siiski tema kohvris. Olevat unustanud. Üllatavalt täpselt teadis ta ka saatja väljundvõimsust - 20 mW. Teatavasti saab saatja võimsust mõõta ainult tema väljundist. Pärisime siis, kust selline info. Pärast mõningast mõttepausi teatas Taimsaar, et oletas.

Raadioamatöörade ühinguni välja

Omamata vähimatki ettekujutust sellest, mida, kus ja millal mõõdeti, ollakse raadioamatöörade ühingu siiski varmad hindama elektersideinspeksiooni mõõtmisi. Mul jääb üle ainult loota, et ka seal saadakse aru, et mingi kiirgusallika asukoha määramiseks piisab juba minimaalselt kahest mõõtepunktist. Täpsem selgitus oleks realugejale liiga spetsiifiliseks.

Minu suureks jahmatuseks ei teadnud aga 30-aastase kogemusega raadioamatöör Taimsaar, mis asi on spektrianalüsaator ja mis asju selle ekraanilt jälgida saab. Sellist seadet, mille ekraanile ilmuks nn raadiopiraadi nimi ja aadress, pole veel leiutatud.

Eesti raadioamatöörade ühingu asepresident Arvo Pihl iseloomustas Tõnu Taimsaart kui kuldsete kätega meest. Seda kindlasti - kogu Taimsaare raadioamatööriaparatuur on ise valmistatud.

Millegipärast ei osanud aga «üks tuntuimaid Lõuna-Eesti ja üldse Eesti amatööre» mulle kohtulaua ees öelda isegi ligikaudselt, kui suur võiks olla (gabariitidelt) üks 20 mW saatja. Olgu siinkohal lisatud, et tikutopsisuurusest karbist piisab.

Tõnu Taimsaar lubas tagada, et saatja enam ei tööta. Nii juhtuski. Mulle jäi mõistmatuks, kuidas saab inimene, kes ei ole nimetatud saatja tegevusega kuidagi seotud - ei tea, kus see asub või kes seisab selle taga - tagada, et saatja enam ei tööta. Heameelt teeb see, et ta on vähemalt seni oma sõna pidanud, enam ei ole seda sagedust eetrisse ilmunud.